İSMET BİNARK ARMAĞANI

İshak Keskin
Ş. Nihal Somer
Nizamettin Oğuz

İstanbul 2015

Türk Edebiyatı Vakfı Yayınları
Yayın Numarası: 179

İSMET BİNARK ARMAĞANI

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Sertifika No: 16549

İç Düzen
İshak KESKİN

Kapak
Gönül GÖNER

Baskı - Cilt
Şenyıldız Matbaası

ISBN
978-975-6186-96-1
1. Baskı: 2015

Türk Edebiyatı Vakfı Yayınları
İstanbul - 2015
Tel: 90 (212) 526 16 15
Fax: 90 (212) 217 60 46

İçindekiler

Sunuş 9

Arif AŞCI
Biyografisi ve Bibliyografyası İle İsmet Binark 11

Akif USLUY
İsmet Binark'ı Tanımak… 33

Şebnem ALANYA TOSUN - Alptekin TOSUN - Orhan YALÇIN - Nazan DÜDÜKÇÜ
Giresun Üniversitesi Tıp Fakültesi Radyoloji Anabilim Dalına Başvuran Hastaların Kadına Yönelik Şiddetle İlgili Görüşlerinin Değerlendirilmesi 39

Selma ALPAY ASLAN
Dünden Bugüne Ermeni Ülküsü 'The Armenian Cause' ve Tehcirle İlgili Bilgi Kaynaklarının Yeterliliği Üzerine 45

Zinnet Amil ALTINKILIÇ
Al Jazeera Arşiv Departmanı ve Al Jazeera Markasına Kattıkları 73

Hakan ANAMERİÇ
Esareti Hafifleten İki Arkadaş: Kitap ve Müzik 81

Bilgin AYDIN
16. Yüzyıl Tahvil Ahkâm Defterleri 91

Murat CANDEMİR
Sultan II. Abdülhamid Döneminde Matbaa-i Âmire'nin Kapatılması 107

Orhan Murat ÇOLAK
II. Abdülhamid Döneminde Suçluların Fotoğraflanması: Beyoğlu Mutasarrıflık Fotoğrafhanesi ve Fotoğrafçı Komiser Mehmed Şemseddin Bey 123

Yaşar DEMİR
Birinci Dünya Harbi ve Sonrasında Türkiye'de İttihad-ı İslam Çalışmaları -Hilafetin Kaldırılması ve Fransa'nın Yaklaşımı- 137

Ceyhan GÜLER
Malezya'da Bilgi ve Belge Yönetimi Eğitimi 163

Hamza KANDUR
Milli Arşivlerin Kamu Kurumlarına Sunduğu Hizmetler: Karşılaştırmalı Analiz 181

Mehlika KARAGÖZOĞLU-ASLIYÜKSEK
Türkiye'de Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümlerinde Hazırlanan Lisansüstü Tezlerde Dijitalleşme ve Dijital Kültür Etkisi: 1993-2013 189

Esra Gökçen KAYGISIZ
Bilgi Merkezi Çalışanlarının İş Yüklerinin İş Doyum Düzeylerine Olan Etkisinin İncelenmesi 205

İshak KESKİN - Muhammet Hanefi KUTLUOĞLU
Eski İran Medeniyetinde Arşivler ve Arşiv Uygulamaları 221

Özgür KÜLCÜ
Bilgi İçerikli Kültürel Mirasın Yönetiminde Bütünleşik Sistemlerin Geliştirilmesi:
Online Kaliforniya Arşivi Örneği 259

Mustafa MORİNA - Niyazi ÇİÇEK
Bağımsızlığın Ardından Kosova'da Arşivcilik 291

Hüseyin ODABAŞ
Türkiye'de Büyük Kentler Dışında Kurulan Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümlerinin
Özellikleri ve Kurulmakta Olan Bölümlere Öneriler 301

Hüseyin ODABAŞ
Akademisyenlerin Yayıncılık Etiği Farkındalığı ve Eğilimleri:
Atatürk Üniversitesi Örneği 317

H. İnci ÖNAL
Dünya Kültür Mirasının Film Arşivlerinde Yaşatılması 329

Özhan SAĞLIK
İstanbul'daki İlçe Belediyelerinin Bilgi Edinme Hakkı Kapsamında
Elektronik Ortamdan Sunduğu Hizmetler 339

Ş. Nihal SOMER
Bir Osmanlı Kağıtçı Esnafının Terekesi 349

Lorans TANATAR BARUH
Türkiye'de Özel Arşivlerin Oluşumu Üzerine Bazı Düşünceler 371

Ümran Merve ÜTÜCÜLER
Hizmet Pazarlamasında Müşteri Memnuniyeti:
Uşak İli Karayolu Ulaştırma Sektöründe Bir Uygulama 383

Yusuf YALÇIN
Kent Arşivleri ve Türkiye 399

Kürşat YILDIRIM
Kadim Pamir Yolu Hakkında Bazı Malûmatlar 415

Kenan YILDIZ - Mustafa Birol ÜLKER
Özel Arşivlerin Kütüphane Koleksiyonlarındaki Yeri ve Hizmete Sunulması:
İSAM Kütüphanesi Örneği 423

Malik YILMAZ
Öğrenme Kavramı ve Bireysel Öğrenmede Halk Kütüphanelerinin Yeri 431

Murat YILMAZ
Arşivciler ve Kütüphaneciler İçin Sosyal Medya ve Sosyal Medya Metri 439

Esareti Hafifleten İki Arkadaş: Kitap ve Müzik

Two Friends that Ease Captivity: Books and Music

Hakan ANAMERİÇ*

Öz: Birinci Dünya Savaşı tüm süreçleriyle dünyadaki siyasi ve ekonomik dengeleri kökten değiştirmiş, hatta kimi siyasetçi ve ekonomistlere göre "barışa son veren savaş" olarak nitelendirilmiştir. Bu büyük savaşta imparatorluklar, krallıklar ve hanedanlıkların birçoğu tarihe karışmış, milyonlarca insan hayatını kaybetmiş, yaralanmış, sakat kalmış ve esir düşerek yaşadığı topraklardan, vatanlarından, ailelerinden uzun süre ayrı kalmıştır. Bu büyük savaşta Osmanlı Devleti yaklaşık 300.000 esir vermiştir. Bu esirlerin büyük bölümü savaş sonuna kadar esir alan ülkeler tarafından savaş coğrafyasından mümkün olduğu kadar uzağa götürülüp esir kamplarında tutulmuşlardır. Birbirinden farklı şartlar altında yaşamlarını sürdürmeye çalışan esirlerimizin bir kısmı, her açıdan zor koşullarda hayatta kalabilmek için kendilerini psikolojik olarak da rahatlatmak ve zinde tutabilmek amacıyla bir kısmı kitap ve müziğe yönelmişlerdir. Her iki araç da ailelerinden ve vatanlarından uzun süre haber alamayan esir askerlerimiz için hayata bağlanmalarında, az da olsa gelişmeleri takip etmede ve benliklerini korumalarında yaşamsal bir unsur olmuşlardır. Savaşta en önemli sivil toplum ve yardım kuruluşu olan Hilâl-i Ahmer Cemiyeti (Türk Kızılayı) de savaş esirlerimize yönelik kitap ve temel gereksinimlerin giderilmesinde önemli rol oynamıştır. Çalışmada savaşta esir düşen iki subayımıza ait Türk Kızılayı Arşivinden alınan mektuba yer verilerek kitap ve müziğin esirler üzerindeki etkisine değinilecek ve dipnotlar yardımıyla kısa açıklamalarda bulunulacaktır.

Anahtar kelimeler: Hilâl-i Ahmer Cemiyeti, Türk Kızılayı, savaş esirleri, Krasnoyarsk Esir Kampı, Thayed Myo Esir Kampı.

Abstract: The First World War, with all its process as a whole, had radically changed political and economic stability of the world and in fact was entitled as "the war which ended peace" by some politicians and economists. In this big war, empires, kingdoms and dynasties disappeared from the history, millions of people lost their lives, were injured, became disabled and were kept as captives for a long time, separated from their families, territories and countries. Ottoman Empire gave about 300.000 prisoners of war (PoW). Most of these PoW's were taken to the captive camps as far away from the regions of war as possible and kept until the end of the war. Some of our captives, who tried to continue their lives under different circumstances, focused to deal with books and music to survive, keep fit and psychologically relieve themselves. Both of these instruments be-

* Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü. E-posta: anameric@ankara.edu.tr, hakananameric@gmail.com

came vital elements in their lives to keep in touch with life, follow the developments to some extent and protect their individualities. Hilal-i Ahmer Cemiyeti (Ottoman/Turkish Red Crescent Society), the most important non-governmental and charity organization in the war, had a big role in supplying the basic needs and books of the PoW's. In this study, letter taken from Turkish Red Crescent Society which belongs to two captivated officers will be involved, the impact of books and music on PoW's will be mentioned and brief explanations will be made with the help of footnotes.

Keywords: Ottoman Red Crescent Society, Turkish Red Crescent Society, prisoners of war (PoW), Krasnoyarsk Camp, Thayed Myo Camp.

Giriş

Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin verdiği esir sayısı ne yazık ki tam olarak bilinememektedir. Konu ile ilgili akademik çalışmalarda birbirinden farklı ve yaklaşık rakamlara rastlanmaktadır. Bu rakamlardan en çok telaffuz edilen yaklaşık 250.000 rakamıdır ki, Osmanlı Devleti'nin Birinci Dünya Savaşı'nda silah altına alınan asker sayısının 2.650.000 olduğu düşünüldüğünde, yaklaşık %14'lük bir bölümü teşkil etmektedir. Savaş sırasında esir düşmüş olan asker ve siviller İngiltere, Fransa, Rusya, Mısır, Irak, Hindistan, Burma, Kıbrıs ve Malta'daki kamplarda tutulmuşladır. Kamplardaki yaşam ve çalışma koşulları, sürekli sayıları artan esirler, barınma, açlık, salgın hastalık gibi olumsuzluklardan neredeyse yaşanmaz duruma gelmiş ve bu nedenlerle -özellikle de salgın hastalık dolayısıyla- ciddi sayıda şehit verilmiştir. Esaret, silah arkadaşlarını kaybetme, aileden haber alamama, kendi sıhhati ile ilgili aile ve/veya yakınlarına haber gönderememe gibi durumlar ve bu koşullarına psikolojinin bozulması da eklediğinde kamp koşullarına dayanmak şüphesiz daha da zor hale gelmiştir.

Esirlerimiz bulundukları kamplarda hem hayatta kalmak hem de bu esaret süresince psikolojilerini rahatlatmak amacıyla çeşitli faaliyetlerde bulunmak zorunda kalmışlardır (Arıkan, 1991, s. 35-48). Ancak bunlar için gerekli araç-gerecin / olanakların neredeyse tümünün dışarıdan getirilmesi gerekmekteydi. Bunun için iletişime geçilen merciler de kamp komutanlığı dışında savaşa fiilen katılmayan, tarafsız ülkelerin konsoloslukları / sefaretleri ile Hilâl-i Ahmer Cemiyeti (Kızılay) ve Kızılhaç gibi sivil toplum kuruluşları olmuştur. Bu iki sivil toplum kuruluşu, savaşan taraflara gerekli olan yardımları yapmaktan kaçınmamış, mümkün olduğu kadar gereksinimleri karşılamaya çalışmıştır. Ayrıca esir askerlerin kamplardaki zorlu yaşam koşullarını kolaylaştırmak / hafifletmek amacıyla aileleri, hayır kurumları ve resmi kurumlar tarafından gönderilen temel ihtiyaç malzemelerinin yerlerine ulaştırılmasında, dağıtımında önemli ve stratejik görevler üstlenmiştir.

Farklı kültür ve ülkelerden, çeşitli cephelerde bir arada savaşmış ve esir düşerek aynı kamplarda tutulan esirlerin beraber yaşamak için birbirlerini tanımaları ve belki de birçok şeyi paylaşmaları gerekmekteydi. Bu nedenle grup ve or-

tak olarak bazı sosyal, eğitsel ve kültürel faaliyetler düzenlemişlerdir. Bunlar için de gerekli olan en önemli araçlar "kitap"[1] ve "müzik eserleri" olmuştur. Özellikle kitap, savaş esirleri arasında vatanı ile buluşma, ait olduğu toprakları hatırlama, ailesi ile dolaylı da olsa iletişim kurabilmek için bir "terapi / bibliyoterapi",[2] psikolojik açıdan bir arkadaş olduğu kadar kamplarda beraber kaldığı diğer ülke esirlerine kendi ülkesini, geleneklerini, tarihini edebiyatını doğru biçimde aktarabilmek, onları bilgilendirmek için birer "referans" kaynağı da olmuştur. Bu amaçlarla savaş esirlerimiz her türlü zorluğa rağmen sözü edilen nedenlerle bulundukları kamplarda kitaplıklar / kütüphaneler oluşturmaya başlamışlar ve imkânları doğrultusunda geliştirmeye çalışmışlardır. Bazı kamplarda oluşturulan bu kitaplık / kütüphaneler yardımıyla özellikle dil eğitimi[3] için dershaneler açılmış, konferanslar düzenlenmiş, tiyatro oyunları sahnelenmiştir. Çalışmaya konu olan, aşağıda transkripsiyonu ve açıklamaları verilen Krasnoyarsk Esir Kampı'nda tutulan Mülâzım-ı Sâni Ali Hamid Bey'e ait mektupta bu istek ayrıntılı olarak dile getirilmiştir.

Savaş esirlerimizin hayata tutunmak ve rahatlamak için talep ettikleri diğer unsur "müzik"tir. Kitabı ve diğer basılı yayınları yeterli bulmayan veya kendini bunlarla daha mutsuz hissettiğini belirten esirler, mektuplarında kendilerini olumsuz koşullardan uzaklaştıracak olan en etkili unsurun müzik olduğunu belirtmişlerdir. Bunun bir diğer nedeni de izin verilen kamplarda müziğin eğlendirici bir sosyal etkinlik olarak sıklıkla tercih ediliyor olmasıdır. Aşağıda Thayetmyo Esir Kampı'nda bulunan ve burada doktor olarak da görev yapan Behiç Bey'in mektubunda romanların / kitapların esirler üzerindeki sinirliliği, hoşnutsuzluğu ve ruhsal çöküntüyü tam anlamıyla gideremediği ve bu nedenle kendilerine müzik notaları / şarkılar gönderilmesinin daha uygun olacağı ifade edilmektedir (Akkor, 2006, s. 59, 61).

Behiç Bey mektubunda her ne kadar oluşturulmuş kitaplıklardan / kütüphanelerden bahsetmese de kitapların yetersiz kaldığından yakınmaktadır. Talep ettiği notaların, sağlanan "orkestra" olanağı sayesinde çalınabileceğini ifade etmektedir.

Sonuç olarak esir askerlerimizin mektuplarına konu olan, kamp koşullarına alışmak ve esaretin belli olmayan bitişini beklemek için kendilerine "arkadaş" olarak kabul ettikleri "kitap" ve "müzik" sadece normal koşullar için gerekli

---

1 Konuyla ilgili bakınız; Hakan Anameriç, "Türk Kızılayı'nın (Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti) Savaş Esirlerine Kitap ve Kütüphane Hizmetleri (1912-1922)", *Erdem,* 58 (2009), s. 19-44.

2 Aslında uzun süredir uygulanan ve kişinin kendisini kitap ile terapi etmesini ifade eden "self help bibliotherapy" olarak bilinmektedir.

3 Kampta Türk savaş esirlerinin grup kumandanı olan Arif Bey bunu şu sözlerle ifade etmiştir: *"Bir milleti ruhen tanımak lisanını bilmekle mümkün olacağını takdir edenler, geçirdikleri uzun bir devre-i tevakufta lisan tahsilinin hoş ve müfid bir meşgale addetmişlerdir."* Bu konu için ayrıca Cemil Kutlu'nun (2007, s. 249) çalışmasına bakılabilir.

birer araç değil, olağanüstü durumlarda yaşamsal rol üstlenen arkadaşlar da olmuşlardır. Ülkelerinden binlerce kilometre uzaklıkta, ülkeleri için çarpışırlarken esir düşen askerlerin zamanlarını daha verimli geçirme, dünyadaki gelişmelerden haberdar olma, yeni bilgiler edinme, içinde bulundukları belirsiz durum ve yetersiz yaşam koşullarını bir an olsun unutma amacıyla yaptıkları istekler genellikle olumlu karşılanmıştır. Belki içlerinden bazıları isteklerini alamadan vefat etmiş olabilirler, ancak en azından istekleri dikkate alınmış ve gerekli bağlantılar sağlanarak kendilerine ulaşılmaya çalışılmıştır.

Kaynakça

Arşiv Kaynakları

Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA), HR. SYS., 2250/35, [15].??.1915.

Araştırma Eserleri

Anameriç, H. (2009). Türk Kızılayı'nın (Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti) savaş esirlerine kitap ve kütüphane hizmetleri (1912-1922). *Erdem,* 58, 19-44.

Akkor, M. (2006). *I. Dünya Savaşı'nda çeşitli ülkelerdeki Türk esir kampları.* Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sakarya: Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Arıkan, M. (1991). Birinci Cihan Harbi Türk esir mektuplarında duygu ve düşünceler. *Osmanlı Araştırmaları,* 11, 35-48.

Ataman, H. (1990). *Esaret yılları.* İstanbul: [yayl. y.].

Kutlu, C. (2007). Krasnoyarsk'ın ölüm kampından üniversiteye dönüşmesi. *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi,* 32, 249.

Özcan, A. (2000). Ahmed Refik Altınay. *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi (DİA)* içinde (s. 120-121). c. 2, İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı.

Tuğaç, H. (1975). *Bir neslin dramı.* İstanbul: Çağdaş Yayınları.

17 Haziran 1917
Krasnoyarsk

Efendim,

Esaretin tesiriyle oluşan dimağımıza hareket getirmek, bu elemli zamanları kısmen mütalaa ile geçirmek, şu boş zamanda zabitanın muhtaç olduğu ilmi, edebi, milli müktesebatı temin etmek ve bilhassa beraber yaşamakta bulunduğumuz Alman, Avusturya ve Macar zabitanına eski Türk Medeniyeti, Türkler, tabiiyet ve adetleri hakkında ila.[ilaahir] sahih malumat vermek suretiyle milletimizi tanıştırmak maksadıyla burada, onbeş - yirmi Alman kütüphanesine mukabil bir Türk kütüphanesi teşkil edebildik. Kazan ve Kırım'dan getirebildiğimiz kitaplar eski bir-iki tarih ve Köprübaşı'nda 25 paraya satılan modası geçmiş risalelerden ibaret olduğundan ve başkasını getirtmek mümkün olamadığından maksad hâsıl olamamıştır. Salib-i ahmerler her hafta buradaki zabitana ve kütüphanelere sandıklarla kitap göndermekte olduğu cihetle gerek üsera-yı zabitan ve gerek askerlerimiz hakkında muavenat-ı takdire ve teshilat-ı lazıme iradesiyle bizleri müteferrik-i teşekküratdan heyet-i muhteremenize bu mesele hakkında nazar-ı dikkatini celbe lüzum gördüm. Adat ve ananat-ı milliyemiz, ……ruhunda gunude kuvvet ve ……gayesi hakkında şüphesiz her biri muhitinde bi'l-ahire pek mühim propagandada bulunacak olan buradaki Avrupalı zevat-ı münevvere arasında vermekte olduğumuz Almanca konferanslara mehaz bulmakta müşkilat çekmekte olduğu cihetle ……hüsn-i telakki edebileceğinize eminim. Buradaki ihtiyaca göre şu kitaplar pek bol faide temin edecektir. Murad Bey'in, Ahmed Rasim Bey'in Muhtasar Tarihçesi(leri)[4], Necip Asım Bey'in Türk Tarihi[5], Türk Yurdu[6] mecmuaları, Sırat-ı Müstakim[7] mecmuaları, Süleyman Şahabeddin Bey'in Tarih-i Edebiyyat-ı Osmani (Osmaniyye)[8], Ebuzziya Tevfik Bey'in Numune-i Edebiyatı [Osmaniyye][9], Hüseyin Cahid Bey'in[10] sarf kitapları, Darülfünun Hukuk Şubesi'nde tedris edilmiş hukuk ile siyasiye formaları, İlahiyat Şubesi'nde tedris edilen hikmet-i hukuk-ı islamiyye, felsefe, ilm-i kelam, usul-ı fıkıh formaları, Halide Edib Hanım'ın[11] bütün eserleri, Ahmed Refik Bey'in şimdiye kadar neşredil-

---

4 Bu eserler, Mizancı Mehmed Murad Bey'in (1854-1917) *Muhtasar Tarih-i Umumi*, Ahmed Rasim Bey'in (1864-1932) büyük olasılıkla *Tarih-i Muhtasar-ı Beşer* adlı eserleri olmalıdır.

5 Necip Asım [Yazıksız] (1861-1935), Türk Tarih-i Umumisi.

6 Mektubun tarihi ile bağlantılı olarak, Ali Hamid Bey'in esaretinden, derginin 15 Temmuz 1918'de yayınına ara verilinceye kadar olan sayıları (5-13 ciltler) olmalıdır.

7 Mektubun tarihi ile bağlantılı olarak, derginin 1917 başından 1918'e kadar olan sayıları olmalıdır.

8 Süleyman Şehabeddin Bey'in (1885-1921), 1910 yılında idadilerin 6. ve 7. sınıfları için yayınlanan edebiyat tarihi kitabıdır.

9 Ebüzziya Tevfik (1849-1913)'in 1893'te yayınlanan eseridir.

10 Hüseyin Cahid [Yalçın] (1875-1957).

11 Halide Edib [Adıvar] (1884-1964).

miş Tarih-i Umumi cildleri[12] ve diğer münasib görülebilecek kitaplar [yırtıktır] hakkında tenviratda bulunmak olduğuna nazaran gönderilecek kitaplarda ekseriyan (ekseriyetle) bu maksadı temin-i hadim olmaları lazımdır. Bu [yırtıktır] olduğumuz takdirde başlıca şu fevaid istihsal edilecektir. 1-Buradaki dört yüzü mütecaviz zabitan [yırtıktır] edeceklerdir. 2-Geçen sene kışın açtığımız ve bu sene daha ziyade tevşih etmekte bulunduğumuz dershaneye müdavim [yırtıktır] tahsil-i muhtac refikanın istifadeleri temin olunacaktır. 3-Ecnebi zabitan gece ve gündüz hasbihallerde ve konferanslarda dermiyan ettiğimiz ve edeceğimiz mütalaatı daha kavi ve ilmi esaslara isnad edecek mazideki medeniyetimizden bi-haber bulunan şimdiki manevi mevcudiyetimiz hakkında layıkıyla bir fikirleri bulunmayan üç bin yüz münevver ..... millet[imiz] hakkında bulunulacak tenviratın ne büyük tesirat husule getireceğini zannedersem ifaya hacet yoktur. 4-Avdetimizde işbu kitapları Cemiyet-i Harbiyye-i İslamiyye'ye hediye etmek suretiyle kıraat-ı örfiye, milliye ve maneviye tecdid ve tekellüm edilmiş olacaktır. Kitapların grup kumandanımız Miralay Arif Bey'in[13] namına gönderilmesi münasiptir. İhtiramat-ı mahsusumun kabulünü rica ederim efendim.

Maliye Nezareti Dava Vekillerinden
İhtiyad Zabiti Mülazım-ı Sani
Esir-i harb
Ali Hamid

---

12 Ahmed Refik [Altınay]'ın (1881-1937) 1910 yılında yayınlanan 6 ciltlik eseridir (Özcan, 2000, c. 2, s. 120-121).

13 Krasnoyarsk esir kampında Miralay (Sağır) Arif Bey'in grup kumandanlığı hakkında Mahmut Akkor (2006, s. 153), Krasnoyarsk'ın ölüm kampından üniversiteye dönüşmesi için Cemil Kutlu (2007, s. 253), BOA, HR. SYS., 2250/35, [15].??.1915, Halil Ataman (1990) ve Hüsamettin Tuğaç (1975) tarafından yapılmış çalışmalara bakılabilir.

[Ön Yüz]

İstanbul

Hilal-i Ahmer Cemiyeti Riyaset-i Aliyesi'ne[14]

Takdim

Constantinople

Tayet Miyo'da (Thayetmyo): Üsera-yı Osmaniye'den Doktor Kaim-makam Behiç Bey,

[Arka Yüz]

7.7.1917

Efendim

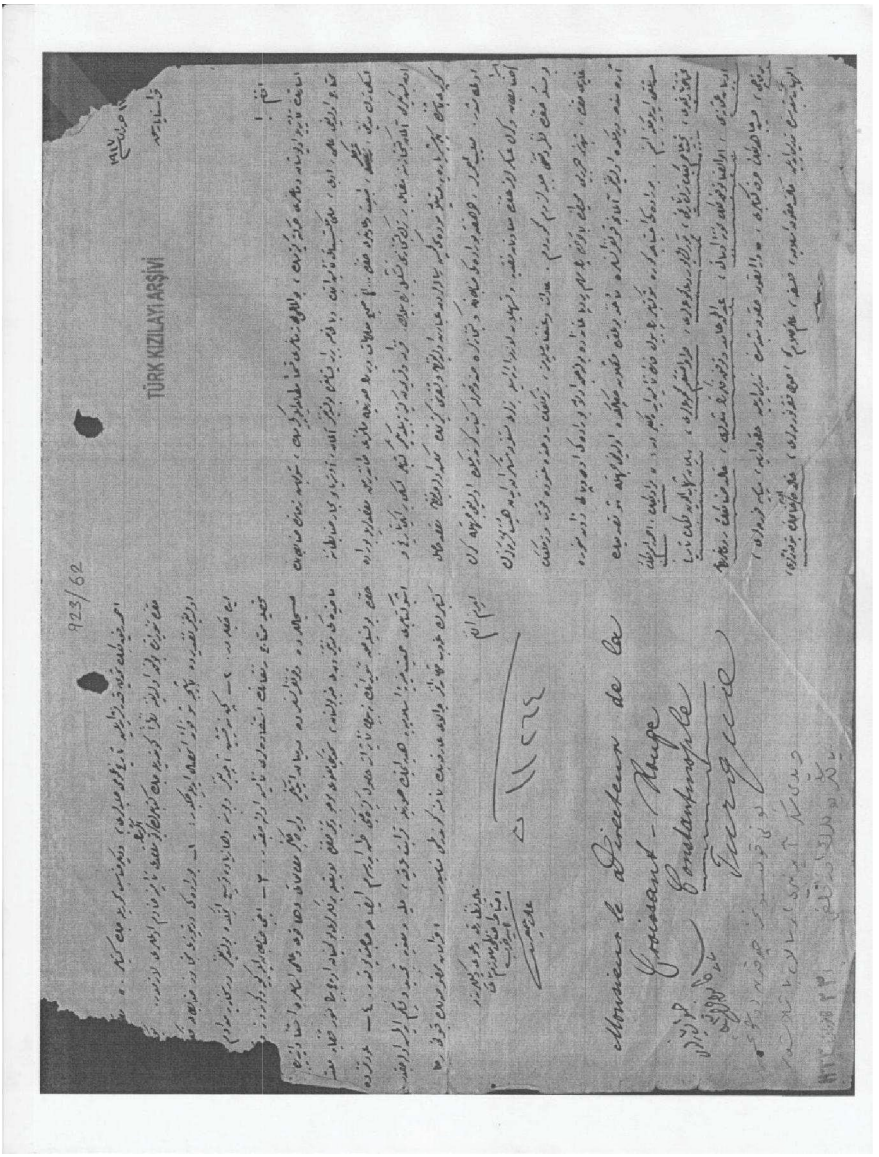
Burada bulunan üsera-yı Osmaniye'nin can sıkıntılarını gönderilmiş romanlar izale edemiyor. Zira roman üzüntü ve merakı daha ziyade calib olacağı malum-ı alileridir. Umera ve zabitanın ahval-i rücularını okşamak ve esaret üzüntüsüyle, hasıl olan asabiyeti teskin için en müesser çare musiki olabileceğini düşünerek, Hilal-i Ahmer Cemiyet-i Harbiyesi'nden birkaç şarkı notaları gönderilmesini istirham ederim. Üseranın bir kısmı bu şarkıları çalmak ve kısm-ı diğeri dinlemekte mütelezziz olarak bir derece …… halat-ı asabiyenin izalesine ……..yardım edecektir itikadındayım. Lütuf buyrulursa umum namına teşekkürlerimi şimdiden takdime cesaret eylerim.

Tayet Miyo'da üsera-yı Osmaniye'den
7484 numerolu Doktor
Kaim-makam
Behiç

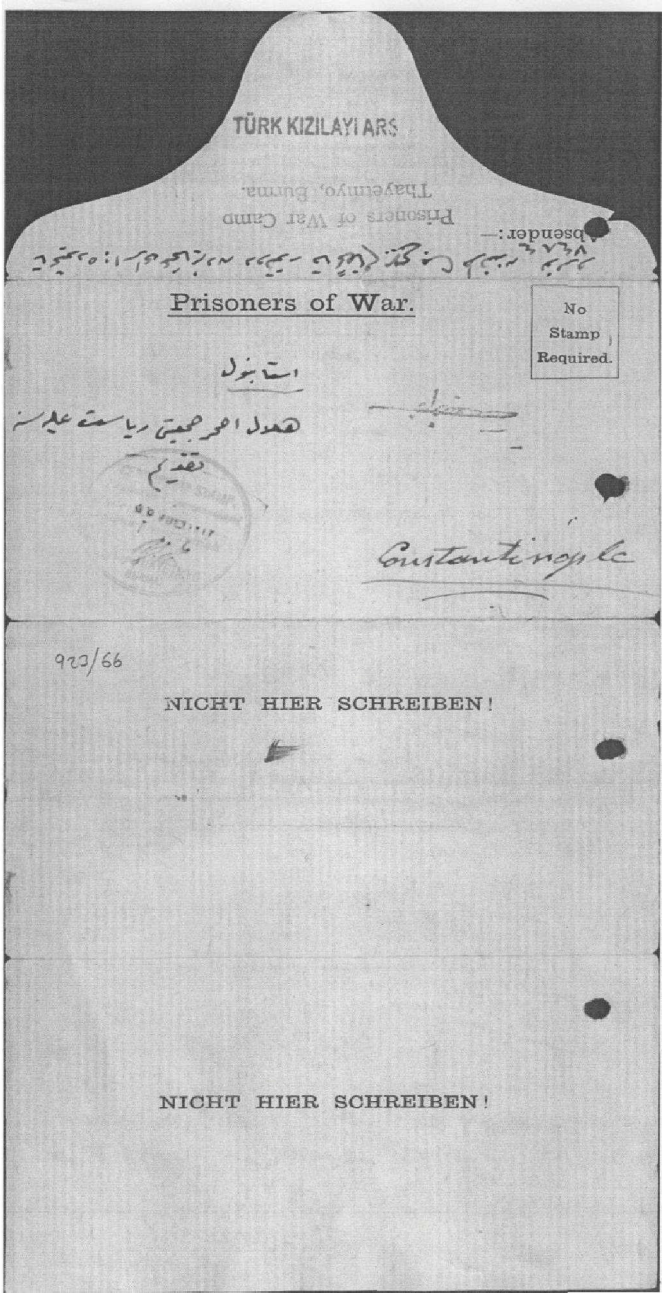
İstanbul'da Gedik Paşa'da Divan-ı Ali Mahallesi'nde Kandilli Sokağı'nda nam-ı acizi ile malum olan haneme bir çok mektuplar yazdım. Hanemden sıhhat haberlerini alamadığım gibi acaba mektupların vusul buluyor mu diyorum? Lütfen sıhhatimden haneme malumat verilmesini meşihat-ı insaniyetlerinizden istirham eylerim.

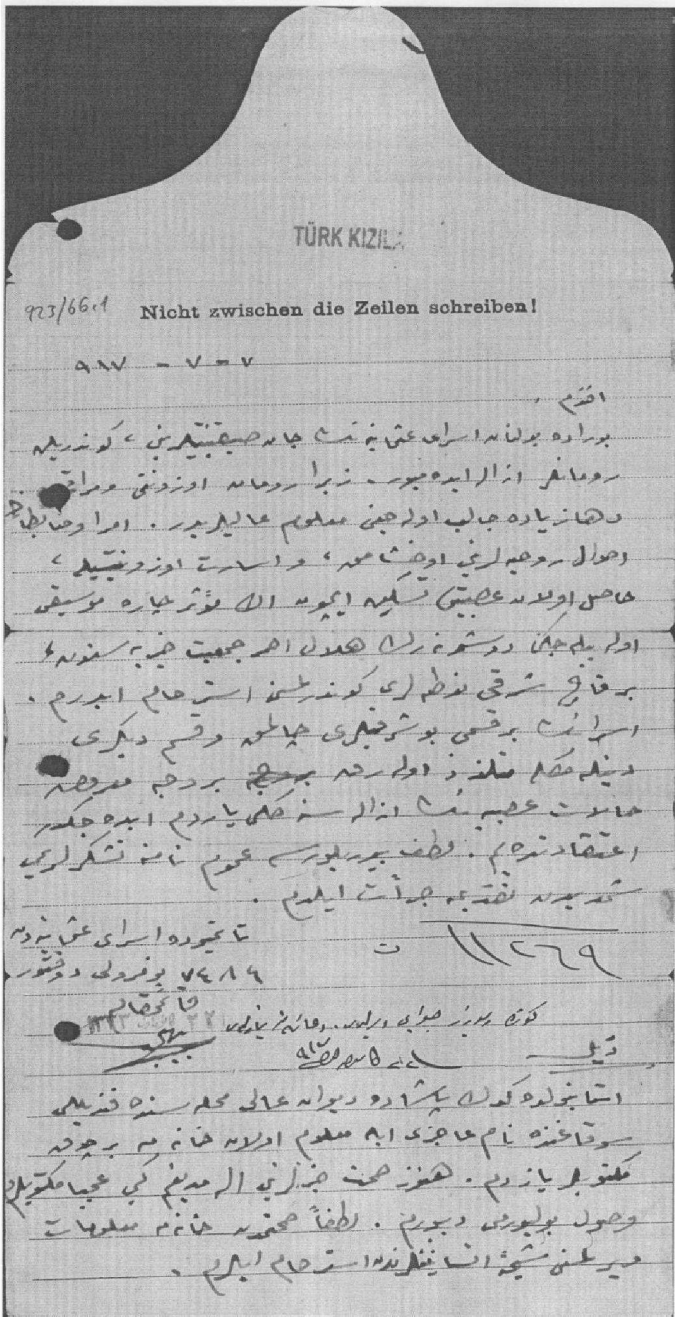
[14] Zarf (mektup kâğıdı) üzerinde Almanca ve İngilizce bazı uyarı ve ifadeler vardır. Bunlar; *Absender* (Gönderen), *Prisoners of War* (savaş / harp esiri), *No Stamp Required* (Pul gerektirmez), *Nicht Hier Schreiben* (Burayı doldurmayınız / buraya yazmayınız) ve *Nicht zwischen die Zeilen schreiben* (Satır aralarına yazmayınız).

Belge-1: Rusya'da esir mülazım-ı sani Ali Kızılay Arşivi 923/62

Belge-2/1: Burma'da Tyatmiyo (Thayetmyo)'da İngiliz kampında esir Dr. Kaymakam Behçet (Behiç) 923/66

Belge-2/2: Burma'da Tyatmiyo (Thayetmyo)'da İngiliz kampında esir Dr. Kaymakam Behçet (Behiç) 923/66